

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2XEObd/15/2021
Identifikačné číslo spisu: 6611200694
Dátum vydania rozhodnutia: 20.12.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6611200694.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpenej S. S. S., poverenou zamestnankyňou, proti povinnej: H. H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom Y. XXX/XX, XXX XX P., o vymoženie 1.739,94 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Lučenec, pod sp. zn. 8Er/39/2011, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. októbra 2013, č. k. 2CoE/314/2013-37, takto

rozhodol:

Návrh na prerušenie dovolacieho konania zamieta.
Dovolacie konanie zastavuje.
Žiadna zo sporových strán nemá nárok na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Lučenec uznesením zo dňa 15. decembra 2011, č. k. 8Er/39/2011-15, exekúciu vykonávanú JUDr. Rudolfom Krutým pod sp. zn. EX17101/10 vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Predmetom exekučného konania bolo plnenie zo zmluvy o úvere, ktorej neoddeliteľnú súčasť tvorili aj všeobecné obchodné podmienky (ďalej len „VOP“). Súd prvej inštancie skonštatoval, že sa na zmluvu o úvere vzťahuje zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Nakoľko zmluva o úvere bola uzavretá medzi oprávnenou v postavení veriteľa, ktorý má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a povinnou v postavení spotrebiteľa, ktorému bol úver poskytnutý na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, sa podľa súdu prvej inštancie jednalo o zmluvu o spotrebiteľskom úvere. V konaní nebolo preukázané, že by sa na daný prípad vzťahovali ust. § 1 ods. 2 a 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorých sa za určitých okolností nejedná o zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Podmienky uvedené vo VOP spôsobovali značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Takouto podmienkou bola aj rozhodcovská doložka, ktorou bola spotrebiteľovi odopretá faktická možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom, pokiaľ veriteľ podá žalobu na rozhodcovský súd. Znenie rozhodcovskej doložky

spôsobovalo značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto rozhodcovskú doložku posúdil súd prvej inštancie v zmysle ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka ako neplatnú. Rozhodcovské konanie bolo tak dojednané ako fakticky výlučný prostriedok riešenia sporov zo zmluvy, čo je v podmienkach právneho štátu neprijateľné. Rozhodcovský rozsudok vydaný na základe takejto rozhodcovskej doložky nemôže byť podľa názoru súdu prvej inštancie spôsobilým exekučným titulom na vykonanie exekúcie. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie podľa ust. § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zároveň ju zastavil.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým uznesením zo dňa 25. októbra 2013, č. k. 2CoE/314/2013-37, návrh na prerušenie konania zamietol a potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd dospel k záveru, že v predmetnom konaní nenastal dôvod uvedený v ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. pre prerušenie konania podľa osobitného zákona. Rovnako odvolací súd nezistil potrebu obrátiť sa s navrhovanými predbežnými otázkami oprávnenej na Súdny dvor EÚ, preto návrh oprávnenej na prerušenie konania zamietol. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie z dôvodov uvedených v odvolaní, odvolací súd uviedol, že odvolanie oprávnenej nieje dôvodné, nakoľko zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ust. § 52 Občianskeho zákonníka, a preto exekučný súd správne posúdil vzťah medzi oprávneným a povinnou ako vzťah spotrebiteľský a v zmysle uvedeného preskúmal exekučný titul aj bez návrhu v súlade s ust. § 44 Exekučného poriadku a § 45 zákona o rozhodcovskom konaní. Odvolací súd považoval za potrebné poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.01.2013, sp. zn. 6MCdo/9/2012, z ktorého vyplývalo, že „v štádiu exekučného konania, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom, sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu exekučný súd nevykonáva dokazovanie, postačujúce je totiž, ak súd skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín.“ Ďalej odvolací súd upriamil pozornosť na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, v ktorom sa zaoberal výkladom Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých praktikách v spotrebiteľských zmluvách vo veci C-40/08. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie posúdil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo nepochybné, že rozhodcovská doložka bola spotrebiteľovi vnútená tým, že bola zapracovaná v rámci VOP na zadnej strane formulára zmluvy. Týmto odvolací súd uzavrel, že na základe uvedenej rozhodcovskej doložky nemohla byť založená právomoc rozhodcovského súdu. Vzhľadom na to, že dôvodom obsiahnutým v odvolaní nebolo možné podľa odvolacieho súdu vyhovieť, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Oprávnená podala proti uzneseniu odvolacieho súdu v celosti dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy: 1. rozhodli nad rámec zverenej právomoci (§ 237 písm. a/ O. s. p. v znení účinnom do 1. januára 2015, ďalej len „O. s. p.“), 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O. s. p.), 3. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný § 237 písm. e/ O. s. p.), 4. oprávnenému odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.), 5. sa v konaní dopustili inej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), najmä nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie, 6. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Žiadala uznesenie odvolacieho súdu spolu s uznesením súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie súdu prvej inštancie; zároveň žiadala dovolacie konanie prerušiť podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s ust. § 243c O. s. p. a Súdnemu dvoru EÚ predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

Povinná sa k dovolaniu oprávnenej nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.), predovšetkým skúmal, či sú splnené procesné podmienky konania a zistil, že tieto podmienky nie sú splnené.

Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), dovolací súd

postupoval v zmysle ust. § 470 ods. 2 C. s. p., na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

Podľa ust. § 161 ods. 1 C. s. p., ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“),

Podľa ust. § 161 ods. 2 C. s. p., ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa ust. § 438 ods. 1 C. s. p., na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa ust. § 61 C. s. p., procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa ust. § 63 ods. 1 až 3 C. s. p., ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve. Ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve.

Z obsahu spisu vyplýva, že povinná zomrela dňa 06.08.2012, pričom Okresný súd Lučenec, uznesením zo dňa 16. novembra 2020, sp. zn. 9D/428/2012, Dnot 200/2012, konanie o dedičstve v zmysle § 175h ods. 2 O. s. p., zastavil.

Uvedená skutočnosť mala za následok stratu procesnej subjektivity povinnej ako jednej z procesných podmienok dovolacieho konania. Dovolací súd preto v zmysle ustanovenia § 63 ods. 1 C. s. p. skúmal, či má dovolacie konanie zastaviť alebo či v ňom môže pokračovať.

14. V danom prípade sa jednalo o majetkový spor. Dedičské konanie po povinnej bolo zastavené z dôvodu, že zanechala majetok nepatrnej hodnoty, ktorý bol vydaný tomu, kto sa postaral o pohreb, v dôsledku čoho sa žiadny subjekt sa nestal nositeľom povinností, ktoré sú predmetom tohto konania.

Na doplnenie dovolací súd uvádza, že vlastníctvo k veciam tvoriacim nepatrný majetok poručiťľa nenadobúda obstarávateľ pohrebu dedením, ale ich vydaním, pričom k ich vydaniu dochádza na základe rozhodnutia súdu, ktorým sa súčasne konanie o dedičstve zastavuje. Z toho vyplýva, že sa jedná o nadobudnutie vlastníctva k veciam, resp. majetku, nepatrnej hodnoty rozhodnutím štátneho orgánu podľa ust. § 133 Občianskeho zákonníka.

Vzhľadom k tomu, že nie je splnená základná procesná podmienka dovolacieho konania, dovolací súd dovolacie konanie podľa § 63 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 438 ods. 1 C. s. p., zastavil.

Návrh oprávnenej na prerušenie konania dovolací súd posudzoval podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a dospel k záveru, že je potrebné tento návrh oprávnenej zamietnuť.

Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania sa zakladá podľa § 257 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p. s tým, že najvyšší súd toto rozhodnutie o nároku neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.